

Kesit Akademi Dergisi

The Journal of Kesit Academy

ISSN: 2149 - 9225

Yıl: 3, Sayı: 9, Eylül 2017, s. 214-222

Dr. Dođanay ERYILMAZ

Ankara Üniversitesi, Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi, Kafkas Dilleri ve Kùltürleri Bölümü
Ermeni Dili ve Kùltürü Anabilim Dalı Araştırma Görevlisi, deryilmaz@ankara.edu.tr

ARA GÜLER'İN ÖYKÜCÜLÜĐÜ: "BABİL'DEN SONRA YAŞAYACAĞIZ"¹

Özet

Bu çalışmanın amacı, fotoğraf sanatının önemli isimlerinden olan Ara Güler'in öykücülüğünü değerlendirmektir. Bu bağlamda öncelikle, çalışmamızda yararlanacağımız kuram olan psikanalitik edebiyat kuramı hakkında kısa bir bilgi verilmiş ve daha sonra Ara Güler'in kaleme aldığı "Babil'den Sonra Yaşayacağız" adlı öykü incelenmiştir. Söz konusu öyküdeki tekrarlar, yazarının fotoğraf sanatındaki ustalığından getirdiği özellikler, zaman ve mekanda belirsizlik, metinlerarasılık, okuyucunun metne sıklıkla dâhil edilmesi gibi nitelikler irdelenerek psikanalitik edebiyat kuramına göre yaratıcı kişi özellikleri taşıdığı tespit edilen Ara Güler'in öykücülüğü mercek altına alınmıştır. İkinci Dünya Savaşı'ndan sonra yazılmış olan bu öyküde, Babil Kulesinin yıkılışıyla dünyanın dört bir yanına saçılan insanların her biri olan anlatıcı değişmeyen tek şeyin ölüm/yıkım olduğunu vurgulamaktadır. Dolayısıyla dönemin getirdiği bu ölüm ve yıkımların psikolojik bir yansıması olan vurdumduymazlık duygusu ağır basmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Ara Güler, psikanalitik edebiyat kuramı, Babil Kulesi, fotoğrafçılık-edebiyat ilişkisi, yaratıcı kişi.

¹ Bu makale, Alanya Alaaddin Keykubat Üniversitesi ev sahipliğinde düzenlenen II. Uluslararası Sosyal Bilimler Sempozyumu'nda sunulmuştur.

STORY WRITING OF ARA GULER: "WE WILL LIVE AFTER BABEL"

Abstract

The aim of this work is to evaluate the storytelling of Ara Guler, one of the most important figures of photography art. In this context, first of all we give a brief information about the psychoanalytic literary theory which we will use in our work, and then we examine the story of Ara Guler's "We will live after Babel". The story writing of Ara Güler, which was determined to have creative personality characteristics according to psychoanalytic literary theory, were examined by the qualities such as the repetitions in the story, the characteristics of the writer's mastery of photography, time and space ambiguity, intertextuality and frequent inclusion of the reader on the text. This story, written after the Second World War, the narrator who became each of the people scattered all over the world with the fall of the Tower of Babel, emphasizes the unchanging one is death and destruction. Therefore, the feeling of impassivity which is a psychological reflection of these deaths and destructions brought by the period is dominant.

Keywords: Ara Güler, psychoanalytic literary theory, Tower of Babel, Photography and literature relationship, creative personality.

"İstanbul Fotoğrafçısı" Ara Güler Türk fotoğrafçılığının en önemli ustalarından biri ve aynı zamanda dünya fotoğrafçılık tarihinde de önemli bir yere sahip olan fotoğraf sanatçımızdır. Belgesel fotoğrafçılık uzmanı olarak tanınmıştır.

16 Ağustos 1928 tarihinde İstanbul'da doğan Ara Güler, rejisör ya da oyun yazarı olma hayalleri kurdu ve henüz lisedeyken, bu hayali gerçekleştirebilmek için oyunculuk sanatı ve sinema dersleri aldı. 1950 yılında üniversiteye girdi ve Yeni İstanbul gazetesinde gazeteciliğe başladı.

1958 yılında Time-Life, Paris-Match ve Der Stern için yakın doğu foto muhabirliği görevini kabul etti. 1961 yılında Hayat dergisinin fotoğraf bölüm şefi oldu ve Henri Cartier Bresson'la tanışarak, Paris Magnum Ajansına girdi. İngiliz "Photography Annual" antolojisi tarafından dünyanın en iyi yedinci fotoğrafçısı olarak tanımlandı. Aynı yıl, "American Society of Magazine photographers"a kabul edilen tek Türk üye oldu. 1962 yılında, Almanya'da çok az verilen "Master of Leica" unvanını elde etti. İsviçre'de çıkan Camera dergisi kendisine özel bir sayı yayımladı. Fotoğrafları, 1964 yılında ABD'de Mariana Noris tarafından "Young Turkey" adlı yapıtta kullanıldı. Japonya'da, 1967 yılında "Photography of the World" antolojisi, Richard Avedon'un kilerle birlikte bir dizi fotoğrafını yayımladı.

1967'de Kanada'da açılan İnsanların Dünyasına Bakışlar Sergisi'nde, 1968'de New York Modern Sanatlar Galerisi'nde düzenlenen Renkli Fotoğrafın On Ustası adlı sergide, aynı yıl Almanya'da, Köln'de Fotokina Fuarı'nda yapıtları sergilendi. 1970'de Türki adında fotoğraf albümü Almanya'da yayımlandı. Sanat ve Sanat tarihi konularındaki fotoğrafları ABD'de Time-

Life, Horizon ve Nesweek kitap bölümlerince ve İsviçre'de Skira Yayınevi tarafından kullanıldı. 1971'de Lord Kinross'un Hagia-Sophia (Ayasofya) kitabının fotoğraflarını çekti. Yine Skira Yayınevi'nce Picasso'nun 90. yaşı için yayınlanan "Picasso Metamorphose et unité" adlı kitap için Picasso'nun foto-röportajını yaptı. 1972'de Paris Ulusal Kütüphanesi'nde sergisi açıldı. 1975'de ABD'ne davet edildi ve birçok ünlü Amerikalının fotoğraflarını çektikten sonra Yaratıcı Amerikalılar adlı sergisini dünyanın birçok kentinde sergiledi. Yine aynı yıl Yavuz zırhlısının sökülmesini konu alan "Kahramanın Sonu" adlı bir belgesel film çekti. 1979'da Türkiye Gazeteciler Cemiyeti'nin foto muhabirliği dalındaki Birincilik Ödülü'nü aldı. 1980'de fotoğraflarının bir kısmı Karacan Yayıncılığın bastığı "Fotoğraflar" adlı kitabında basıldı. 1986'da Hürriyet Vakfı'na basılan Prof. Abdullah Kuran'ın yazdığı "Mimar Sinan" kitabını fotoğrafladı. Aynı kitap 1987'de Institute of Turkish Studies tarafından İngilizce olarak yayınlandı. 1989'da "Ara Güler'in Sinemacıları" kitabı basıldı. 1991'de Dışişleri Bakanlığı için Halikarnas Balıkcısı'nın (Cevat Şakir Kabaağaçlı) "The Sixth Continent" adlı kitabını fotoğrafladı. Bu arada bütün dünyayı gezerek foto röportajlar yaptı ve bunları Magnum ajansı ile dünyaya duyurdu. Bu arada İsmet İnönü, Winston Churchill, Indira Gandhi, John Berger, Bertrand Russel, Bill Brandt, Alfred Hitchcock, Ansel Adams, Imogen Cunningham, Salvador Dali, Picasso gibi birçok ünlü kişi ile röportajlar yapmış ve fotoğraflarını çekmiştir. En ünlüsü fotoğrafçılara poz vermeyen Picasso röportajıdır. Yıllarca üstünde çalıştığı Mimar Sinan yapıtlarının fotoğrafları 1992'de Fransa'da, ABD ve İngiltere'de "Sinan, Architect of Soliman the Magnificent" adlı kitabı yayımlandı. Aynı yıl "Living in Turkey" adlı kitabı İngiltere, ABD ve Singapur'da "Turkish Style" başlığıyla, Fransa'da "Demeures Ottomanes de Turquie" adıyla yayımlandı. 1994'de "Eski İstanbul Anıları", 1995'de "Bir Devir Böyle Geçti, Yitirilmiş Renkler ve Yüzlerinde Yeryüzü", fotoğraf kitapları yayımlandı. Ara Güler'in fotoğrafları Paris Ulusal Kütüphanesi'nde, ABD'de Rochester Georg Eastman Müzesi'nde Nebraska Üniversitesi Sheldon Koleksiyonu'nda bulunmaktadır. Köln Museum Ludwig'de Das Imaginare Photo Museum'da fotoğrafları sergilenmektedir.²

Tüm bu fotoğrafçılık başarısının yanı sıra, 1950'li yıllarda, gazetecilik yaşamına yeni başladığı dönemde yazdığı Ermenice öyküleri, o yılların Ermenice yayın yapan "Hamaynabedger Hanrabadagan Şırcani İstanbulahay Kıraganutyan", "Hantes Mışaguyti", "Jamanak", "Marmara", "San", "Surp Pırğış", "Yerçanik" gibi gazete ve dergilerde yayımlandı. Bu öyküleri daha sonra, Türkçe olarak yazdığı iki anısı da bunlara dâhil edilerek, Aras Yayıncılık tarafından "Babil'den Sonra Yaşayacağız" başlığı altında tekrar yayımlandı.

Ara Güler'in öyküleri, genellikle "ben-anlatıcı" tarafından aktarılan, bilinç akışı şeklinde, bir sonuca varmayan, aslında mekânı ve zamanı da pek belirli olmayan anlatılardır. Kısa cümlelerin kullanıldığı dikkat çekmektedir. Bir anlık bir görüntüden bazen bir paragraf, bazense uzun bir öykünün yaratıldığı göze çarpar. Dolayısıyla, öykülerinde fotoğrafçılığın izlerini gördüğümüzü, adeta fotoğraf çeker gibi yazdığını söyleyebileceğimiz Ara Güler'in, *Babil'den Sonra Yaşayacağız* adlı öyküsünü, psikanalitik edebiyat kuramına göre inceleyeceğiz.

² <http://www.araguler.com.tr/tr/aboutaraguler.html> (Erişim tarihi: 28.06.2017)

Sanat yapıtı ile yaratıcısı arasındaki ilişkinin birbirinden bağımsız olmasının mümkün olmadığını ve ne kadar bağımsız yazmaya çalışırsa çalışsın aslında sanatçının bilinçaltından daha öteye gidemediğini savunan psikanalitik edebiyat kuramına göre, yaratıcı kişi Tanrı tarafından seçilmiş insandır.³

Bu noktada, psikanalizde yaratıcı kişinin nasıl değerlendirildiğine bir göz atmakta fayda vardır. Psikanalizin babası sayılan Freud, insan zihnini bilinç, önbilinç ve bilinçdışı şeklinde üç tabaka olarak değerlendirmiştir. Bilinçdışı, zaman ve mekân kavramlarının, gerçeklik prensibinin geçerli olmadığı, hayatın ilk dönemine ait duygu, düşünce ve isteklerin egemenliğindeki ilkel bir tür psikolojik alandır. Bu alandaki malzemenin bilinç düzeyine çıkması, bireysel ve toplumsal nedenlerle arzu edilen bir durum değildir. Bu alandan bir sızma olduğunda kişi endişe duyguları yaşar. Bunun dışında ise, bu sızmalar rüya, oyun, psikopatolojik semptomlar, dil sürçmeleri ve sanat yapıtları aracılığıyla gerçekleşebilir. Dolayısıyla, bilinçdışından bilince geçiş serbest değildir ve bir tür sansür gücü bu geçişi denetler. Buna "baskılama bariyeri" adı verilir. Ancak sanatçı, kendi bilinçdışındaki materyali ortalama insandan daha rahat bir şekilde elde edebilir, çünkü "baskılama bariyeri" geçirgen özelliktedir.⁴

Peki, "baskılama bariyeri" geçirgen olan bu yaratıcı kişilerin özellikleri nelerdir? Şimdi kısaca bu konuya değinelim. Prof. Dr. Oğuz Cebeci, yaratıcılık alanında çalışan en önemli araştırmacılardan biri olan Barron'a göre, yaratıcı kişinin özelliklerini şu şekilde sıralamaktadır:

"Ortalamadan daha fazla gözlemcidirler.

'Parça-gerçekleri' algılayıp ifade edebilirler.

Nesne ve olguları başkalarının gördüğü gibi görmenin yanı sıra, başkalarının görmediği gibi de görürler.

Bilişsel yetenekleri açısından bağımsızdırlar ve bu yeteneklerine çok değer verirler.

Yetenekleri ve değerleriyle motive olurlar.

Ortalama kişiye göre daha fazla fikri aynı anda taşıma, karşılaştırma ve sentez yapma yetenekleri vardır.

Cinselliğe daha fazla yönelirler, fiziksel olarak daha güçlü ve duygusal olarak daha duyarlıdırlar.

Bilinçdışı yaşamı daha çok fark ederler.

Ortalamadan daha karmaşık bir yaşamları vardır ve evreni de ortalama insanın gördüğünden daha karmaşık bir yapı olarak görürler.

Psikolojik anlamda gerilemelerine ve tekrar normale dönmelerine olanak veren güçlü egolara sahiptirler.

³ Jean Bellemin-Noël, *Psychanalyse et Littérature*, Presses Universitaires de France, Paris, 2002, p.32.

⁴ Oğuz Cebeci, *Psikanalitik Edebiyat Kuramı*, İthaki Yayınları, İstanbul, 2004, s. 118.

Nesne (başkası) ve özne (benlik) arasındaki farkın geçici bir süre için ortadan kalkmasına katlanabilirler.

Organizmalarının nesnel olarak özgürlüğü azami derecededir ve yaratıcılıkları bu özgürlüğün bir işlevidir."⁵

Tüm bu bilgilerin ışığı altında Ara Güler'in öykülerine bakılacak olursa, kendisinin yaratıcı kişi özelliklerini taşıdığı açıkça görülür.

"Babil'den Sonra Yaşayacağız"da ilk olarak dikkatimizi çeken nokta, öykünün başlığıdır. Babil, MÖ 1894 yılında kurulmuş, Sümer ve Akad topraklarını kapsayan bir imparatorluktur. Akadca "Bab-ilu" sözcüğü, "bab" (kapı) ve "ilu" (Tanrı) sözcüklerinin birleşmesinden oluşur ve "Tanrının Kapısı" anlamına gelir. Eski Ahit'te "Babel" şeklinde ifade edilen sözcük ise, İbranice "bavel/kargaşa, karışıklık" sözcüğüyle ilişkilendirilir. Burada ifade edilen karışıklığın "Babil Kulesi" efsanesiyle bağlantılı olduğu düşünülmektedir. Metinlerarasılık tekniği kullanarak Ara Güler'in başlıkta yer verdiği söz konusu efsane, Tevrat'ta ve dünyanın birçok bölgesinde yerel anlatılarda bahsi geçen kule ile ilgilidir. Eski Ahit'te, Babil Kulesi ile ilgili olarak şunlar söylenmektedir:

"Başlangıçta dünyadaki bütün insanlar aynı dili konuşurlar, aynı sözleri kullanırlardı.

Doğuya göçerlerken Şinar bölgesinde bir ova bulup oraya yerleştiler.

Birbirlerine, 'Gelin, tuğla yapıp iyice pişirelim' dediler. Taş yerine tuğla, harç yerine zift kullandılar.

Sonra, 'Kendimize bir kent kuralım' dediler, 'Göklere erişecek bir kule dikip ün salalım. Böylece yeryüzüne dağılmayız.'

RAB insanların yaptığı kentle kuleyi görmek için aşağıya indi.

'Tek bir halk olup aynı dili konuşarak bunu yapmaya başladıklarına göre, düşündüklerini gerçekleştirecek, hiçbir engel tanımayacaklar' dedi.

'Gelin, aşağıya inip dillerini karıştıralım ki, birbirlerini anlamasınlar.'

Böylece RAB onları yeryüzüne dağıtarak kentin yapımını durdurdu.

Bu nedenle kente Babil adı verildi. Çünkü RAB bütün insanların dilini orada karıştırmış ve onları yeryüzünün dört bucağına dağıtmıştı."⁶

Ara Güler'in öyküsü de yıkılan Babil kulesini andırmaktadır. Anlatıcı "ben-anlatıcı"dır ama kimlik oldukça karışıktır. Okuyucuya selam vererek başlar anlatısına, hemen ardından da kimliğini açıklar.

"Merhaba. Ben uzun boylu denizci. Tanıdığınız uzun boylu denizci."⁷

⁵ A.g.e. s. 114.

⁶ *Eski Ahit*, <https://drive.google.com/file/d/0B5P91VUjiRQBnmpONTBPYk81UmM/edit> (Erişim Tarihi: 06.04.2017)

⁷ Ara Güler, *Babil'den Sonra Yaşayacağız*, çev. Sirvart Malhasyan, Aras Yayıncılık, İstanbul, 2000, s. 33.

Öykünün bundan sonrası tam anlamıyla belirsizlik içindedir. "Tanıdığımız uzun boylu denizci" tam anlamıyla soyut bir varlık haline gelmiştir. Babil Kulesi'nden düşerek dünyanın dört bir yanına savrulmuş insanların her birisi kendisidir artık. Her ırka aittir. Her yerde doğmuştur. Adı, her milletin en çok kullanılan erkek adıdır. Her yaşadadır.

Bu durumda, daha önce de belirttiğimiz gibi, bilinçdışının zaman ve mekân kavramlarında gerçeklik prensibinin olmadığı bir alan olduğunu hatırlamakta fayda vardır. Öykü yazılırken yazarda bilinçdışından, bilinç alanına şiddetli bir geçiş olması söz konusudur. Bu sebeple, öyküde zaman ve yer kavramlarına fazlasıyla yer verildiği halde kesinlikle netlik yoktur.

Anlatıcının kimliğine dair tek netlik cinsiyetinin erkek olmasıdır. Bu durumu ortaya koyan şu cümleleri örnek olarak verebiliriz:

"Adım Petrof, Ferdinand, Hans, Mişel, Fernando, Sotiri, Haçadur veya Mehmet. (...) Ben geceleri ıslık çalarak sokakları dolaşan adamım."⁸

"Ertesi gün, karar verdim, karımı öldüreceğim. (...) Bir gün İskenderiye'de bir genelevden birlikte çıkmıştık. Siz bir Çinliyle, ben bir Meksikalıyla ya da Güney Afrikalıyla birlikte olmuştuk. (...) Hostesle çoğu kez orada buluşuruz. Fena mal değil."⁹

"(...) bar orospularının zayıf bacaklarına bakacağım. (...) barlardan dönen yorgun kadınların zayıf bacaklarını seyredeceğim."¹⁰

Kadınlar ise, bu örneklerde de görüldüğü gibi, sadece bir cinsel obje olarak değerlendirilmektedir. Bu da, cinselliğe ortalama kişiden daha fazla yönelme eğiliminde olan yaratıcı kişi için olağan bir durumdur.

Öyküde özellikle göze çarpan bir başka durum ise, psikanalitik edebiyat kuramında özellikle dikkate değer olan "tekrar olgusu"dur. Sürekli farklı şeylerden bahseden ve sürekli zaman, mekân ve kişilik değiştiren anlatıcı, bazı kısımlarda birdenbire tekrar eski mekânına ve kişiliğine dönmektedir. Bu tekrarlar şu şekilde karşımıza çıkmaktadır:

1. Denizci ile ilgili tekrarlar:

"Ben uzun boylu denizci. Tanıdığınız uzun boylu denizci."¹¹

"Ama bir kez daha anımsatmak isterim ki, ben o tanıdığınız uzun boylu denizciyim. Bugün denizciyim, yarın tüccar, ertesi gün katil."¹²

"İnanın bana, ben uzun boylu denizciyim, sonunda döndüm. (...) Ben uzun boylu denizci, bir sigara yakacağım (...)"¹³

⁸ A.g.e., s. 33.

⁹ A.g.e., s. 34.

¹⁰ A.g.e., s. 35.

¹¹ A.g.e., s. 33.

¹² A.g.e., s. 34.

¹³ A.g.e., s. 35.

"örneğin ben, uzun boylu denizci, bugüne kadar yaptıklarımın hiçbirinden pişman değilim. (...) Ben denizciyim. Bugün bu gemiyle, yarın öbür gemiyle denize açılacağım. (...) ben uzun boylu denizci, günümü gün etmekten başka bir şey düşünmemeliyim."¹⁴

2. Işık çalma olayının tekrarlanması:

"Ben gecelerin ışık çalarak sokakları dolaşan adamım."¹⁵

"(...) bütün bunları geceleri ışık çalarak çıplak rıhtımlarda tembel adımlarla sürüttüğüm sıralarda yapıyorum."¹⁶

"Bu gece yine ışık çalarak karanlık sokaklarda dolaşacağım."¹⁷

"Bu gece dikkat edin, biri ışık çalarak kapınızın önünden geçecektir. O kişi ben olacağım..."¹⁸

3. Okuyucuyla karşılaşma iddialarının tekrarı:

"Mutlaka bana rastlamışsınızdır."¹⁹

"Belki de bir gün bir lokantada karşılıklı yemek yemiştizdir. Belki yolda sigaralarımızı yakmak için karşılıklı ateş uzatmışızdır. Kim bilir kaç kez dilekçenizi geri çevirmiş, odamdan kovmuşumdur sizi..."²⁰

"Bir gün İskenderiye'de bir genelevden birlikte çıkmıştık. (...) Boşuna yadsımaya kalkmayın, emin olun, yarın başka bir kapıyı çalacağız birlikte."²¹

Bu tekrar olguları, psikanalistlere göre, evrende bir düzensizlik olduğu fikrini çağrıştırmaktadır ki, Ara Güler'in "Babil'den Sonra Yaşayacağız" adlı öyküsünde bu fikrin ön planda olduğu söylenebilir.

Psikanalitik edebiyat kuramına göre, bir metnin özellikle bütünden en bağımsız olan, en alakasız görünen kısmı yazarın bilinçdışının en belirgin olduğu kısımdır, üzerinde özellikle durulması gereken bu kısım genel olarak kullanılan farklı bir üslupta yazılmıştır ve yazarın asıl söylemek istediklerinin bir şifresi niteliğindedir.

"Babil'den Sonra Yaşayacağız" adlı öyküde, söz konusu bölüm, yazarın duygusuz bir tonda anlattığı tüm zaman ve mekân tutarsızlıklarının arasında, duygusallaşarak aktardığı bölümdür:

"Acaba kaç kişi bu zevkin değerini bilir? Acaba kaç kişi gece yarısından sonra karanlık bir sokağın derinliklerinden gelen ritmik topuk vuruşlarıyla ağlamaklı olur? Bu topuk

¹⁴ A.g.e., s. 36.

¹⁵ A.g.e., s. 33.

¹⁶ A.g.e., s. 34.

¹⁷ A.g.e., s. 35.

¹⁸ A.g.e., s. 36.

¹⁹ A.g.e., s. 33.

²⁰ A.g.e., s. 34.

²¹ A.g.e., s. 34.

sesleri sizin tanıdıklarınızdır, kızınızındır, dünyada bir böcek gibi yaşayıp sonra yok olmaya aday birinindir. İçim buruşuk bir kâğıt misali ezilmekte. Sert bir ayakkabı altında ezilen, sonra öğle güneşinde kuruyup toza dönüşen bir böcek gibi, omuzlarıma ağırlık çökmekte."²²

Kadınlara karşı olan daha önce de bahsettiğimiz aşağılayıcı denebilecek tutumu sonucu, onları bir böcek gibi ezilmeye mahkûm etmektedir. Hatta ezilmeye mahkûm ettiği kadınlar metnin söz konusu kısmından önce bahsi geçen "bar orospuları" değil, aileden kişilerdir. Ancak bu tutumun hemen ardından gelen cümlede, aslında kendisini bir böcek gibi gördüğünü belirtmektedir. Dolayısıyla, "böcek gibi ezilme" benzetmesini kadınlara ve kendisine atfettiği için, psikanalizde annenin baskısı ve bu baskıya karşı koymak için kadınları ezmesinin sonucunda açığa çıkan pişmanlık olarak yorumlanabilecek olay, burada yansıtılmaktadır. Bu noktada, kadınlarla kendisini bir benzetme aracılığıyla eş tutan yazardaki sapkınlığın, yaratıcı kişilerde görülen, cinsiyetler ve kuşaklar arasındaki ayrımı ortadan kaldırmayı hedeflemenin sonucunda meydana geldiğini söyleyebiliriz. Fransız psikanalist Chasseguet-Smirguel'e göre, yaratıcı kişi, bu yolla Tanrıyı tahtından indirmekte ve onun rolünü üstlenmektedir.

Metne genel olarak baktığımızda ise, gördüğümüz tablo, Babil kulesinin yıkılışının resmidir. Aynı zamanda çok iyi bir fotoğrafçı olan yazar Ara Güler, yıkılan Babil kulesinin karşısına geçmiş ve düşen insanları tek tek fotoğraflamış gibidir. Bu da, yine Chasseguet-Smirguel'e göre, sadece çocuklar, akıl hastaları ve yaratıcı kişilerde bulunan "her şeye gücü yetme duygusunun" sonucudur.

Ancak bu her şeye gücü yetme duygusu, kaderin karşısında çaresizliğe de dönüşebilmektedir. İkinci Dünya Savaşı'ndan sonra yazılmış olan bu öyküde de dönemin getirdiği çaresizliğin vurdumduymazlık şeklinde ortaya çıktığı görülmektedir. Bu tutum, Albert Camus'nün *Sisifos Söyleni*²³ adlı yapıtında sınırlarını belirlediği absürt felsefeyle örtüşmektedir. Tüm kötülükler ve anlamsızlıklara rağmen, anlatıcı vurdumduymaz bir şekilde tüm insanlığı kucaklamakta ve herkesin özgürce yaşaması gerektiğini savunmaktadır.

"Bugüne kadar isteklerimi yerine getirdim, bundan sonra da getireceğim. Canları istiyorsa dünyada yaşayan herkes bana darılsın. Ben yine de onların acılarına ortak olacağım. Herkes dilediği gibi yaşasın. Bunda ne kötülük var ki..? Dünya aynı gün batacak. Ben yasalara uymuşum ya da uymamışım, sen idamlık beyaz entarinle sehpanın sacayakları ortasında üç saat hareketsiz kalmışsın, ne olacak? Olacak olan, her zaman aynıdır. (...) Fırtına güçlü olur da batarsak, balıklar şölen yapar. Savaşta bir tepenin eteğinde, doyumsuz doğanın taze ışıkları altında sıcak, katı bir mermiyle öteki dünyaya göç edersem de solucanlar ziyafet çeker. Sonuç aynı olduktan sonra, ben uzun boylu denizci, günümü gün etmekten başka bir şey düşünmemelliyim."²⁴

²² A.g.e., s. 35.

²³ Albert Camus, *Le Mythe de Sisyphe*, Ed. Gallimard, Paris, 1985.

²⁴ Ara Güler, a.g.e., s. 36.

Sonuç olarak, "uzun boylu denizci" olduğunu sıkça tekrarlayan, ama diğer yandan da aynı mekânda bile bulunmaları oldukça güç olan insanların tamamı olduğunu iddia eden anlatıcı "Babil'den sonra" farklı insanlar haline geldiğini daha öncesinde, herkesin aynı "denizci" olduğunu ifade etmekte, Babil'in yıkılışından sonra ortaya çıkan tüm karmaşalara ve yaşamın getirdiği tüm anlamsızlıklara rağmen değişmeyen tek şeyin ise ölüm/yıkım olduğunu vurgulamaktadır.

KAYNAKLAR

- Bellemin-Noël, J. (2002) *Psychanalyse et Littérature*, Presses Universitaires de France, Paris.
- Camus, A. (1985) *Le Mythe de Sisyphe*, Ed. Gallimard, Paris.
- Cebeci, O. (2004) *Psikanalitik Edebiyat Kuramı*, İthaki Yayınları, İstanbul.
- Güler, A. (2000). *Babil'den Sonra Yaşayacağız*, çev. Sirvart Malhasyan, Aras Yayıncılık, İstanbul.
- Eski Ahit*, <https://drive.google.com/file/d/0B5P9IVUjiRQBNmpONTBPYk81UmM/edit>
- <http://www.araguler.com.tr/tr/aboutaraguler.html>